

Economische aspecten van het houden van zeugen in groepen

Gé Backus

Het saldo per zeug per jaar en de benodigde investering zijn van grote invloed op de economische aantrekkelijkheid van een bedrijfssysteem. In het onderzoek naar de vergelijking van de vier bedrijfssystemen worden de gevonden verschillen tussen de systemen vertaald naar het economisch resultaat per zeug per jaar.

Inleiding

Voor de praktijk is een vergelijking van de kosten van verschillende bedrijfssystemen voor dragende zeugen van groot belang. Het economisch voor- of nadeel van een eventuele bedrijfsaanpassing wordt bepaald door enerzijds de verandering in het saldo van opbrengsten minus variabele kosten en anderzijds door de verandering in de vaste kosten per zeug per jaar als gevolg van een investering plus eventuele extra arbeid.

De economische aspecten van groepshuisves-

ting van zeugen worden vooral bepaald door het saldo en de benodigde investeringen. Het saldo wordt bepaald door de technische resultaten en de hieraan verbonden kosten. De benodigde investeringen hangen af van de benodigde staloppervlakte en de inrichting. In tabel I zijn de benodigde investeringen voor de onderscheiden bedrijfssystemen weergegeven.

Uit de tabel blijkt dat voor een drachtstal met 60 plaatsen een voerligboxsysteem met handmatige voeding de laagste investering vergt. Vergeleken met het traditionele voerligboxsysteem ►

Tabel I: **Investeringskosten voor verschillende bedrijfssystemen voor 60 en 120 plaatsen voor dragende zeugen.**

plaatsen voor zeugen	60				120			
Bedrijfssysteem	Voerligbox	Voerligbox uitloop	Biofix	Voerstation	Voerligbox Auto-matisch	Voerligbox uitloop Auto-matisch	Biofix	Voerstation
ruwbouw m ² per dierplaats	2,50	3,05	2,85	2,5	2,5	3,05	2,70	2,30
f1	82.500	100.650	94.050	82.500	165.000	201.300	178.200	151.800
drinkwatervoorz. voorraad bakjes	2.100	2.100	1.000	480	4.200	4.200	1.500	720
autom. voeding		3.000	5.000	24.700	24.000	24.000	27.000	35.550
boxen hekwerk	16.500	20.100	7.500	5.000	33.000	40.200	10.000	7.000
Totaal (f1)	104.100	125.850	7.550	12.680	226.200	269.700	216.700	195.070
Per dierplaats (f1)	1.735	2.098	1.959	1.878	1.885	2.248	1.805	1.633

teem vergt het systeem van voerligboxen met binnenuitloop altijd een extra investering als gevolg van het extra ruimtebeslag.

Voor kleinere bedrijven is het Biofix-systeem een duurder alternatief dan het voerligboxsysteem zonder uitloop en met handmatige voeding. Voor de grotere bedrijven, waar toch al voor voerautomatisering is gekozen, zijn de jaarlijkse huisvestingskosten van systemen met een voerstation, en het Biofix-systeem, beduidend goedkoper.

Doelstelling van het onderzoek

Het onderzoek richt zich op een bedrijfseconomische vergelijking van vier bedrijfssystemen voor de vermeerdering: voerligboxen, voerligboxen met uitloop, Biofix, en groepshuisvesting met voerstation. In de vergelijking worden zowel de technische resultaten als de benodigde investeringen bedrijfseconomisch gekwantificeerd voor verschillende bedrijfsgrootten.

Te kwantificeren aspecten zijn eventuele verschillen in: arbeidskosten, investeringskosten per zeugenplaats, technische resultaten, voerver-

bruik en vetwarmingskosten.

De investeringskosten per zeugenplaats worden bepaald door het ruimtebeslag, de benodigde inrichting alsmede de bezettingsgraad welke in de verschillende systemen kan worden gerealiseerd. De produktiviteit van de zeugen heeft vooral betrekking op de gemiddelde worpresultaten over de verschillende worpnummers. De gebruiksduur van de zeugen wordt bepaald aan de hand van het vervangingspercentage in de onderscheiden systemen.

De onderscheiden bedrijfssystemen hebben verschillen in benodigde ruimtetemperatuur. Daarmee samenhangend worden de verschillen in vetwarmingskosten gekwantificeerd. De voerkosten kunnen per systeem verschillen door verschillen in zeuggewicht, verschillen in worpgrootte alsmede verschillen in voermethode (individueel versus groepsvoeding).

Een economische evaluatie van mogelijke effecten van de verschillende bedrijfssystemen op de consumptie van vlees maakt geen deel uit van het onderzoek. De biggenprijs wordt in de vergelijking voor alle vier de systemen gelijk verondersteld. ■

